

України. *Наука про цивільний захист як шлях становлення молодих вчених : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. курсантів, студентів, ад'юнктів (аспірантів)*. Черкаси : Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2024. С. 376–378.

Олег Завістовський

Дмитро Тінін

старші викладачі кафедри
тактико-спеціальної підготовки

Василь Поливаний

професор кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент,

ТАКТИЧНА МЕДИЦИНА В СЛУЖБОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ: СЬОГОДЕННІ РЕАЛІЇ

Умови сьогодення вимагають відповідної підготовки правоохоронців, як поліцейських, так і працівників СБУ, ДСНС, ДПСУ тощо.

Вбачаємо, що наслідки від постійних обстрілів та бомбардувань потребують швидкості та професійності. Сучасна війна вказує, що часу для порятунку життя людини завжди обмаль. Грамотність дій поліцейських в цьому аспекті на місці події є важливим чинником для порятунку постраждалих.

На сьогодні однією з затребуваних поліцейських послуг на місці події є надання домедичної допомоги з урахуванням тактичних вимог [1, с. 40]. Виділяють такі види особистої безпеки поліцейського на місці події з наявними постраждалими, як: біологічна (небезпечні хвороби постраждалого типу гепатит, ВІЛ, туберкульоз, які передаються з біологічними речовинами); фізична (травми, поранення, отруєння внаслідок соціального конфлікту, стихійного лиха, контакту з представниками тваринного світу, гідрометеорологічного явища, аварії чи катастрофи); юридична (нормативна обґрунтованість дій); психологічна (низька нервово-психічна стійкість).

До основних обов'язків поліцейських, визначених у п. 4 ч. 1 ст. 18 Закону України «Про Національну поліцію» [2], належить надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в безпорадному стані або стані, небезпечному для їхнього життя чи здоров'я.

Зазвичай першими на місце події потрапляють патрульні поліцейські, оскільки вони зобов'язані відреагувати на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або інші події. При цьому вони повинні вжити заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, якщо того потребує ситуація, відповідно до пп. 5, 14 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію України» [3, с.305].

Точність і оперативність дій поліцейського, який, як правило, прибуває на місце події до отримання кваліфікованої медичної допомоги, суттєво впливають на ефективність надання допомоги та можливість врятувати постраждалим життя. Слід відзначити, що більшість поліцейських не мають належного обладнання та достатнього рівня знань і медичної підготовки для надання допомоги або не можуть ефективно використовувати свої знання, особливо в контексті психологічної складової, при наданні домедичної допомоги, насамперед у випадках складних видів травм.

В момент прийняття рішення про необхідність надання допомоги постраждалому потрібно враховувати власну безпеку, адже ситуація може бути тимчасово контрольованою. Особливо це стосується надання допомоги в умовах бою або на лінії зіткнення. В сучасній війні розповсюдженими є випадки полювання на бойових медиків. В такій ситуації полювання відбувається не на бійця, а на осіб, які надають кваліфіковану допомогу [4].

Важливим елементом ефективної роботи тактичної медицини є належна підготовленість поліцейських до надання першої допомоги в умовах стресу та обмежених ресурсів. Тренування з медичних аспектів, таких як вміння правильно накладати турнікети, накладати ізраїльський биндаж, клеїти оклюзивну наліпку тощо, доповнює загальну підготовку поліцейських, забезпечуючи їхню здатність діяти в екстремальних умовах та максимально ефективно реагувати на критичні ситуації.

Специфіка надання медичної допомоги в умовах бойових дій залежить від тактичної ситуації на полі бою, характеру отриманих поранень, рівня знань і навичок рятівника, який контактує з пораненим, та наявного медичного обладнання.

Тактична медицина є умовною назвою комплексу дій та маніпуляцій з надання домедичної допомоги постраждалим в умовах бойових дій (Tactical combat casualty care, TCCC). Вона покликана долати три основні причини превентивних смертей у поранених, що виникають на полі бою: масивну кровотечу з ран кінцівок; напружений пневмоторакс; обструкцію верхніх дихальних шляхів [5, с. 176].

В цьому аспекті необхідно зауважити, що підготовка поліцейських повинна проводитись з урахуванням стресових ситуацій, пов'язаних з виконанням службових обов'язків [6; 7]. Врахування стресових ситуацій під час підготовки надасть поліцейським на місці події більшої впевненості та можливості швидкого реагування для виконання завдань.

Доходимо висновку, що тактична медицина відіграє визначальну роль

у діяльності Національної поліції України, сприяючи підвищенню ефективності її функцій та забезпеченню безпеки громадян. При наданні невідкладної допомоги постраждалим ключовим етапом для поліцейського є оцінка ризиків та забезпечення безпеки на місці події, вміння правильно та швидко реагувати на різні ситуації, особливо під час виконання процедур невідкладної медичної допомоги.

Список використаних джерел:

1. Поливаний В. Д. Особиста безпека працівників поліції під час виконання службових обов'язків : метод. рекомендації. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 68 с.
2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>
3. Мислива О. О. Впровадження тактичної медицини в підготовку та діяльність Національної поліції України. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2018. Вип. 1 (81). С. 304–312.
4. Дусяк О. С., Тінін Д. Г. еякі аспекти тактичної медицини в службово-бойовій діяльності поліцейських в умовах дії правового режиму воєнного стану: проблемні питання в критичних ситуаціях та умовах ведення бою. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2024. № 2 (83). С. 11–17.
5. Удренас Г.; Геращенко О. Підготовка поліцейських з надання домедичної допомоги в умовах воєнного стану як аспект національної безпеки. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Дніпро, 17 бер. 2023 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. С. 47–48.
6. Тінін Д., Тимофєєв В. Важливість підготовки поліцейських до несення служби в критичних ситуаціях в умовах воєнного стану. *Збірник наукових праць «SCIENTIA»* (Афіни, Греція, 16 черв. 2023 р.). Афіни, 2023. 202375–77. URL : <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/1037>.
7. Мислива О. О., Завістовський О. Д., Тінін Д. Г. Тактична допомога пораненим в польових умовах: нормативна та практична складова навчання. *Науковий вісник УжНУ. Серія : Право*. 2024. Вип. 86 (6). DOI : <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.3.61>